

Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský

Sekce zemědělských vstupů

**Sledování vlivu stupňované intenzity hnojení na výnosy plodin,
na agrochemické vlastnosti půd a na bilanci živin**

Výroční zpráva z polní stacionární zkoušky za rok 2019

Zpracoval: Ing. Jaroslav Hynšt, Ph.D.

Markéta Vodáková
Oddělení výživy rostlin

Schválil: Ing. Michaela Smatanová, Ph.D.

Předkládá: Ing. Miroslav Florián, Ph.D.

ředitel Sekce zemědělských vstupů

1 ÚVOD

Dlouhodobá polní zkouška sleduje závislost mezi stupňovanou intenzitou hnojení, dosahovanou výrobností osevního sledu a změnami základních agrochemických vlastností půd. Na základě dodaných a odčerpaných živin je vypočítána bilance živin a hodnocen vliv použitých hnojiv na kvalitu produkce. Tato výroční zpráva hodnotí šestý rok současného osevního sledu, tj. rok 2019.

2 MATERIÁL A METODY

V této části zprávy jsou uvedeny pouze základní údaje týkající se plodin, variant a dávek hnojiv. Podrobné pokyny pro vedení zkoušek jsou zpracovány v Metodice určené pro období 2014 až 2021. Osevní sled pro toto období uvádí tab.1. U ječmene jarního byla zvolena odrůda Laudis 550. Základní schéma hnojení je uvedeno v tab. 2, dávky živin pro rok 2019 uvádí tab. 3 a 4. Na podzim předchozího roku bylo provedeno vápnění, dávky CaO jsou uvedeny v tab. 5.

Tab.1: Osevní sled 2014 - 2021

rok	výrobní oblast řepařská (ŘVO)	výrobní oblast bramborářská (BVO)
2014	vojtěška	jetel
2015	vojtěška	jetel
2016	pšenice ozimá	pšenice ozimá
2017	brambory rané	brambory rané
2018	pšenice ozimá	pšenice ozimá
2019	ječmen jarní	ječmen jarní
2020	cukrovka	brambory
2021	ječmen jarní	ječmen jarní

Tab.2: Varianty hnojení

varianty	minerální hnojení			organické hnojení	vápnění
	N	P	K		
1	0	0	0	0	0
2	0	0	0	chlévký hnůj	dle potřeby
3	2	2	0		
4	2	2	1		
5	2	2	2		
6	2	2	3		
7	2	0	2		
8	2	1	2		
9	2	3	2		
10	1	1	1		
11	3	3	3		
12 ¹⁾	2	2	2		
12 ²⁾	3	3	3		0

12¹⁾ v řepařské oblasti na rozdíl od varianty 5 hnojeno každoročně

12²⁾ v bramborářské oblasti na rozdíl od varianty 11 bez vápnění

Tab.3: Dávky živin (kg.ha⁻¹) – výrobní oblast řepářská

živina	dobu aplikace	varianta											
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
vápnění	podzim 2018	0	dávka podle hodnoty pH a zrnitostního složení půdy (dávka na 4 roky)										
P ₂ O ₅	jaro 2019	0	0	60	60	60	60	0	30	120	30	120	60
K ₂ O	jaro 2019	0	0	0	40	80	160	80	80	80	40	160	80
N	jaro 2019	0	0	60	60	60	60	60	60	60	40	80	60

Tab.4: Dávky živin (kg.ha⁻¹) - výrobní oblast bramborářská

živina	dobu aplikace	varianta											
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
vápnění	podzim 2018	0	dávka podle hodnoty pH a zrnitostního složení půdy (dávka na 4 roky)										
P ₂ O ₅	jaro 2019	0	0	60	60	60	60	0	30	120	30	120	120
K ₂ O	jaro 2019	0	0	0	40	80	160	80	80	80	40	160	160
N	jaro 2019	0	0	60	60	60	60	60	60	60	40	80	80

Tab.5: Dávky CaO aplikované 2019 v rámci vápnění (kg.ha⁻¹)

stanice	varianta											
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Horažďovice	0	0	800	800	800	800	800	800	800	800	1600	0
Hradec nad Svitavou	0	800	800	800	800	800	800	800	800	800	800	0
Chrastava	0	400	800	400	400	400	400	400	400	400	400	0
Jaroměřice	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Lípa	0	800	800	800	800	800	800	800	800	800	800	0
Pusté Jakartice	0	200	400	400	400	400	400	400	400	400	400	400
Staňkov	0	200	400	400	400	400	400	400	700	400	400	0
Uherský Ostroh	0	0	0	800	800	0	800	800	800	0	800	800
Věrovany	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Vysoká	0	400	400	800	400	800	800	800	400	800	1400	0

3 CHARAKTERISTIKA POKUSNÝCH MÍST

Polní zkouška je vedena na 10 lokalitách, z toho na třech stanovištích v řepářské výrobní oblasti a sedmi stanovištích v bramborářské výrobní oblasti. Základní půdní a klimatické údaje zkušebních stanic jsou uvedeny v tab.6. Zastoupeny jsou dvě výrobní oblasti s nadmořskou výškou od 196 do 595 metrů a srážkovým úhrnem od 497 mm až 644 mm a průměrnou teplotou od 9,3°C do 11,3°C. Stanoviště reprezentují rozdílnost půdních a klimatických podmínek ČR.

Tab. 6: Půdní a klimatická charakteristika r. 2019 a porovnání s dlouhodobým normálem

zkušební stanice	zkratka	výr. obla st	rok založ.	nadm. výš. (m)	roční úhrn (mm)	dlouh. normál (mm)	průměr. teplota (°C)	dlouh. normál (°C)	půd. typ	půd. druh
Horažďovice	HOR	BVO	1978	472	495	585	9,4	7,8	KA	HP
Hradec n. S.	HRA	BVO	1981	460	560	599	9,3	7,5	HN	H
Chrastava	CHT	BVO	1977	345	644	738	9,9	8,0	HN	H
Jaroměřice	JAR	BVO	1975	425	497	481	10,2	8,0	HN	JH
Lípa	LIP	BVO	1974	505	653	594	9,3	7,5	KA	PH
P. Jakartice	PJA	ŘVO	1979	290	539	548	10,7	8,3	LU	H
Staňkov	STV	BVO	1981	370	597	537	9,8	8,1	HN	H
Uh. Ostroh	UHO	ŘVO	1972	196	541	521	11,3	9,2	KM	H
Věrovany	VER	ŘVO	1990	207	565	502	11,0	8,7	CE	H
Vysoká	VYS	BVO	1983	595	585	611	9,6	7,1	KA	H

V porovnání s údaji z předchozích let byly teploty až o 2,5°C vyšší. Co se týká srážek byl rok 2019 srovnatelný s rokem 2018, ale v porovnání s dlouhodobým normálem byly úhrny srážek nižší (ZS Horažďovice, Hradec, Vysoká a Chrastava).

Tab. 7: Průměrné měsíční srážky v r. 2018/2019 (BVO)

Stanice	Průměrné měsíční srážky [mm]												Σ roční
	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	
Horažďovice													
suma měs. srážek [mm]	66	23	9	58	30	31	26	27	66	56	37	66	495
měsíční normál [mm]	45	39	38	35	32	25	37	37	59	74	87	77	585
% normálu	148	59	24	166	94	124	70	72	111	76	43	86	85
Hradec nad Svitavou													
suma měs. srážek [mm]	58	42	19	46	66	24	39	18	108	33	43	64	560
měsíční normál [mm]	57	40	42	42	35	28	37	41	63	63	79	72	599
% normálu	102	106	45	110	189	84	105	45	171	52	54	89	94
Chrastava													
suma měs. srážek [mm]	37	36	9	110	77	37	50	24	122	29	46	67	644
měsíční normál [mm]	68	47	52	56	43	38	54	47	65	84	95	89	738
% normálu	54	77	17	196	179	97	93	51	188	35	48	75	87
Jaroměřice													
Suma měs. srážek [mm]	94	24	26	34	20	13	32	18	85	40	62	49	497
měsíční normál [mm]	40	29	32	27	24	22	25	32	57	64	71	58	481
% normálu	235	83	81	126	53	59	128	56	149	63	87	84	104
Lípa													
suma měs. srážek [mm]	65	37	25	77	62	28	49	11	100	67	80	52	653
měsíční normál [mm]	51	36	42	39	36	28	38	36	59	77	81	71	594
% normálu	128	103	60	197	172	100	129	31	170	87	99	73	110
Staňkov													
suma měs. srážek [mm]	65	32	18	73	31	38	39	19	65	42	71	104	597
měsíční normál [mm]	44	38	33	31	26	25	33	33	56	68	80	70	537
% normálu	148	84	55	236	119	152	118	58	116	62	89	149	111
Vysoká													
suma měs. srážek [mm]	53	42	20	86	72	33	49	16	49	45	45	75	585
měsíční normál [mm]	46	40	44	46	42	33	46	39	54	73	81	67	611
% normálu	115	105	46	187	171	100	107	41	91	62	56	112	96

Tab.8: Průměrné měsíční srážky v r. 2018/2019 (ŘVO)

Stanice	Průměrné měsíční srážky [mm]												Σ roční
	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	
Uherský Ostroh													
suma měs. srážek [mm]	105	22	8	32	49	30	25	26	96	39	56	53	541
měsíční normál [mm]	48	35	39	34	25	24	28	35	60	72	65	56	521
% normálu	219	63	21	94	196	125	89	74	160	54	86	95	104
Pusté Jakartice													
suma měs. srážek [mm]	70	39	19	34	29	27	19	34	100	38	39	91	539
měsíční normál [mm]	56	36	38	24	18	22	29	45	74	86	92	64	584
% normálu	125	108	50	142	161	123	66	76	135	44	42	142	92
Věrovany													
suma měs. srážek [mm]	93	47	13	24	17	29	15	22	77	89	80	59	565
měsíční normál [mm]	47	36	36	26	22	18	25	33	61	70	71	57	502
% normálu	198	131	36	92	77	161	60	67	126	127	113	104	113

Podzimní období bylo teplé a vlhké. Zima byla spíše chudší na srážky (více jich bylo v lednu), teplota v prosinci a zejména v lednu se pohybovala nad normálem, v únoru průměrná teplota klesla pod bod mrazu na podnormální hodnoty. V dubnu nastalo velké oteplení a rychlý nárůst teplot, v květnu byl na většině stanic dostatek srážek. Letní období bylo velmi teplé a suché, výraznější srážky v červnu.

Tab. 9: Průměrné měsíční teploty v r. 2018/2019 (ŘVO)

Stanice	Průměrné měsíční teploty [°C]												Ø
	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	roční
Uh. Ostroh													
Ø denní teplota [°C]	16,6	12,4	6,4	1,8	-1	2,5	7,1	11,7	12,6	22,6	21	22,2	11,3
měsíční normál [°C]	14,5	9,3	3,6	0,1	-1,5	0,5	4,4	9,1	14,5	17,3	19,2	19	9,2
Pusté Jakartice													
Ø denní teplota [°C]	15,5	10,5	5,1	1,6	-1,4	3,1	6,3	10,6	12,5	22,7	20,5	21,3	10,7
měsíční normál [°C]	13,3	8,6	3,1	0	-1,5	-0,3	3,4	7,6	13,3	16,2	18	17,8	8,3
Věrovany													
Ø denní teplota [°C]	16,1	11,1	5,4	1,3	-1,7	1,7	7,2	12	13,1	22,8	21,1	21,8	11
měsíční normál [°C]	13,8	8,7	3,1	-0,4	-2	-0,3	3,9	8,9	14,3	17,1	18,9	18,7	8,7

Tab. 10: Průměrné měsíční teploty v r. 2018/2019 (BVO)

Stanice	Průměrné měsíční teploty [°C]												Ø
	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	roční
Horažďovice													
Ø denní teplota [°C]	13,5	8,5	3,3	1,6	-1,0	1,1	5,5	8,3	10,7	21,4	20,3	19,1	9,4
měsíční normál [°C]	12,9	8,1	2,4	0,1	-1,9	-1,0	3,4	7,2	12,5	15,4	17,2	17	7,8
Hradec n. Svitavou													
Ø denní teplota [°C]	14,5	9,9	4,2	0,3	-2,7	0,9	5,4	9,5	11	20,6	18,6	19,5	9,3
měsíční normál [°C]	12,7	7,7	2,1	-0,9	-2,5	-1,2	2,7	7,0	12,5	15,2	17	16,8	8,5
Chrastava													
Ø denní teplota [°C]	14,1	10,6	4,9	1,9	-1,2	2,2	5,8	9,6	11,1	21,1	18,8	19,3	9,9
měsíční normál [°C]	13	8,8	3,2	0,3	-1,2	-0,5	3,4	7,4	12,7	15,5	17,1	16,8	8
Jaroměřice													
Ø denní teplota [°C]	15,5	10,5	4,4	0,8	-1,3	2	5,9	10,1	11,6	21,9	20,3	20,6	10,2
měsíční normál [°C]	13,4	8	2,3	-0,9	-2,4	-0,8	3,1	7,8	13,3	16,4	18,2	18,1	8
Lípa													
Ø denní teplota [°C]	14,2	9,7	4	0,6	-2,2	1,5	5,3	8,7	10,7	21,1	18,7	19,3	9,3
měsíční normál [°C]	12,8	7,9	2,3	-0,6	-2,1	-1	2,8	6,7	12,5	15,3	17	16,9	7,5
Staňkov													
Ø denní teplota [°C]	14	9,3	4	2,8	0	1,6	6,3	9,4	11,0	21,2	19,8	18,6	9,8
měsíční normál [°C]	12,9	7,7	2,9	0,4	-1,3	0,4	3,7	7,4	12,8	15,8	17,6	17,1	8,1
Vysoká													
Ø denní teplota [°C]	14,6	9,7	3,8	1,4	-1,5	2,1	5,1	9,2	10,9	21,2	19,8	18,8	9,6
měsíční normál [°C]	12,1	7,2	1,7	-0,8	-2,4	-1,4	2,4	6,4	12	14,9	16,6	16,5	7,1

4 VÝSLEDKY

4.1. Hodnocení vlivu počasí

Podzim a zima 2018/2019 - září až únor

Podzimní měsíce roku 2018 byly teplotně i vláhově normální. Leden byl velmi vlhký, sněhová pokrývka leží na poli až do první dekády února.

Jaro 2019 - březen až květen

Duben při zakládání pokusu velmi teplý a suchý, květen studený a vlhký. Na ZS Vysoká v květnu napršelo jen 91% normálu, na ostatních stanicích to bylo 111-188 % srážek oproti měsíčnímu normálu.

Léto 2019 - červen až srpen

Letní měsíce lze shodně označit za teplé, ve všech sledovaných měsících se teplota pohybovala nad dlouhodobým teplotním průměrem. Z pohledu srážek byly letní měsíce sušší. Jen v srpnu napršelo ve Staňkově 149 % a na Vysoké 112 % měsíčního průměru.

4.2. Vegetační sledování

Setí ječmene bylo provedeno ve Věrovanech a P. Jakartcích 13. 3. 2019, na ostatních stanicích mezi 22. 3. 2019 a 10. 4. 2019 do dobře připravené půdy.

Slabý nebo žádný výskyt chorob a škůdců byl pozorován na stanicích Chrastava, Lípa, Staňkov, Vysoká. Šíření chorob bylo omezeno suchým počasím během jara. Přesto byl na ZS Hradec, Chrastava zaznamenán výskyt komplexu hnědé skvrnitosti. V Horažďovicích a v Pustých Jakartcích byl porost ošetřen insekticidy proti larvám kohoutka. V Jaroměřicích, Pustých Jakartcích a ve Věrovanech došlo k poškození některých parcel hlodavci.

Sklizeň proběhla od 25. 7. 2019 do 15. 8. 2019 za suchého a teplého počasí.

4.3 Hodnocení dosažených výnosů

Podrobné výsledky výnosů zrna a slámy v ŘVO včetně relativního srovnání prezentuje tab. 11. Na stanici Pusté Jakartice byl výnos zrna průkazně zvyšován organickým hnojením, zatímco na stanicích Uherský Ostroh a Věrovany se výnos hnojem hnojené varianty průkazně nelišil od nehnojené kontroly. Výnos byl dále zvyšován současnou aplikací minerálních hnojiv spolu s organickým hnojením. Rostoucí dávka NPK hnojení zvyšovala výnos jen omezeně a nejvyššího výnosu bylo dosaženo při dávce hnojiv na úrovni N1P1K1. Výnos zrna byl zvyšován zvýšením dávky K s nejvyšší hodnotou při dávce K na úrovni K2 (tab. 12).

Více než výnos zrna byl rostoucí dávkou živin zvyšován výnos slámy. Stupňování dávky všech živin zvyšovalo výnos slámy až do úrovně hnojení N3P3K3. Výnos slámy byl zvyšován také rostoucí dávkou P a K a byl vyšší po zvýšení dávky z úrovně hnojení P0 a K0 na P1 a K1. Další zvyšování dávky P a K však výnos dále nezvýšilo.

Tab.11: Průměrný výnos ZRNA a SLÁMY ječmene v ŘVO [t.ha⁻¹]

stanice		jednotky	1.Nehnojeno	2.CHLHN	3.N2P2K0	4.N2P2K1	5.N2P2K2	6.N2P2K3	7.N2P0K2	8.N2P1K2	9.N2P3K2	10.N1P1K1	11.N3P3K3	12.N3P3K3 každoročně
zrno	PJA	<i>t.ha⁻¹</i>	4,4a	5,7b	6,5bc	7,2cd	7,5cd	7,8d	7,5cd	7,6cd	7,6cd	7,5cd	7,0cd	7,7d
		%	100,0	130,0	149,9	163,6	171,6	177,6	172,3	173,9	173,5	172,1	161,3	175,1
	UHO	<i>t.ha⁻¹</i>	4,8a	5,2ab	5,7bc	5,6bc	5,9cd	6,0cd	6,0cd	5,9cd	6,1d	5,9cd	6,1cd	6,1d
		%	100,0	107,7	117,2	116,1	122,8	124,6	123,8	121,9	127,1	123,2	125,9	127,1
	VER	<i>t.ha⁻¹</i>	2,3a	2,5ab	3,5ab	4,2b	4,2b	3,2ab	3,3ab	3,5ab	4,2b	3,5ab	3,3ab	3,8ab
		%	100,0	107,3	151,1	178,5	178,5	137,8	143,8	151,9	178,1	148,9	139,5	164,8
	Průměr	<i>t.ha⁻¹</i>	3,84	4,46	5,24	5,64	5,86	5,66	5,62	5,68	5,96	5,65	5,46	5,88
		%	100,0	116,0	136,4	146,7	152,6	147,4	146,2	147,7	155,0	146,9	142,1	152,9

sláma	PJA	<i>t.ha⁻¹</i>	2,69	2,89	5,37	5,37	5,17	6,82	3,93	4,34	5,58	3,93	4,75	3,93
		%	100	107,4	199,6	199,6	192,2	253,5	146,1	161,3	207,4	146,1	176,6	146,1
	UHO	<i>t.ha⁻¹</i>	3,51	4,51	4,70	4,65	5,77	5,42	5,01	5,01	5,02	4,66	5,78	5,15
		%	100	128,5	133,9	132,5	164,4	154,4	142,7	142,7	143,0	132,8	164,7	146,7
	VER	<i>t.ha⁻¹</i>	1,93	3,30	3,36	6,57	3,70	3,76	2,57	4,82	3,40	4,06	4,65	3,82
		%	100	171,0	174,1	340,4	191,7	194,8	133,2	249,7	176,2	210,4	240,9	197,9
	Průměr	<i>t.ha⁻¹</i>	2,71	3,57	4,48	5,53	4,88	5,33	3,84	4,72	4,67	4,22	5,06	4,30
		%	100,0	131,6	165,2	204,1	180,1	196,8	141,6	174,3	172,2	155,6	186,7	158,7

Tab.12: Stupňování dávek živin - průměrný výnos ječmene a relativní srovnání v **ŘVO** [t.ha⁻¹]

produkt	var.	t.ha ⁻¹	%	var.	t.ha ⁻¹	%	var.	t/ha	%	var.	t.ha ⁻¹	%
Stupňované dávky všech živin				Stupňované dávky K			Stupňované dávky P					
zrno	1	3,84	100	3	5,24	100	7	5,62	100	11	5,46	100
	2	4,46	116	4	5,64	108	8	5,68	101	12	5,88	108
	10	5,65	147	5	5,86	112	5	5,86	104			
	5	5,86	153	6	5,66	108	9	5,96	106			
	11	5,46	142									
sláma	1	2,71	100	3	4,48	100	7	3,84	100	11	5,06	100
	2	3,57	132	4	5,53	124	8	4,72	123	12	4,30	85
	10	4,22	156	5	4,88	109	5	4,88	127			
	5	4,88	180	6	5,33	119	9	4,67	122			
	11	5,06	187									

V BVO byl výnos zrna průkazně zvyšován hnojením hnojem na stanicích Vysoká, Jaroměřice, Staňkov, Lípa a Horažďovice ve srovnání s kontrolou (tab. 13a). Na ostatních stanicích nebyl vliv hnojení hnojem průkazný. Většina minerálně hnojených variant dosahovala průkazně vyšších výnosů, než varianta hnojená hnojem. Na stanici Chrastava se výnos zrna na minerálně hnojených variantách vzájemně lišil jen neprůkazně a byl vyšší, než po hnojení hnojem. Na stanicích Horažďovice a Hradec bylo maximální úrovně výnosu dosaženo při úrovni hnojení N2P2K2. Další zvyšování dávek na úroveň hnojení N3P3K3 průkazně zvýšilo výnos na stanicích Lípa, Staňkov a Vysoká. Na stanicích Lípa klesl výnos varianty N3P3K3 bez vápnění zhruba na úroveň výnosu při hnojení dávkou odpovídající N2P2K2, na stanicích Horažďovice a Vysoká byl pokles ještě hlubší. Výnos slámy byl v BVO zvyšován hnojením zhruba stejně, jako výnos zrna (tab. 13b). Stupňování dávek K zvýšilo výnos zrna na stanicích Jaroměřice, Lípa a Vysoká a výnos slámy na stanicích Lípa a Staňkov (tab. 13b). Vliv rostoucí dávky K na výnos je patrný i v souhrnu v tab. 14, vliv rostoucí dávky P však byl malý.

Tab.13a: Průměrný výnos **ZRNA** ječmene v BVO [t.ha⁻¹]

stanice		jednotky	1.Nehnojen	2.CHLHN	3.N2P2K0	4.N2P2K1	5.N2P2K2	6.N2P2K3	7.N2P0K2	8.N2P1K2	9.N2P3K2	10.N1P1K1	11.N3P3K3	12.N3P3K3 nevápněno
zrno	HOR	<i>t.ha⁻¹</i>	2,8a	3,9b	4,4c	4,4c	5,1d	4,7c	4,4c	4,9d	4,6cd	4,6c	5,2d	4,7c
		%	100,0	136,7	154,1	155,5	180,6	164,3	156,9	172,4	164,0	162,9	182,0	164,7
	CHT	<i>t.ha⁻¹</i>	3,2a	4,0a	5,8b	5,8b	6,7b	6,8b	6,3b	6,5b	6,9b	6,4b	7,3b	6,8b
		%	100,0	127,3	184,4	185,1	211,4	216,2	200,6	205,7	219,4	204,1	233,0	214,6
	JAR	<i>t.ha⁻¹</i>	2,8a	3,2b	4,0cd	4,2de	4,4ef	4,4ef	4,4ef	4,5f	4,5f	4,4ef	4,2de	3,8c
		%	100,0	116,7	146,2	151,3	159,3	160,7	159,6	163,6	164,4	161,5	152,0	138,5
	LIP	<i>t.ha⁻¹</i>	2,0a	2,4b	4,4c	4,7d	5,2d	5,8e	4,9d	5,0d	5,5d	4,8d	6,0e	5,3d
		%	100,0	122,8	220,8	240,6	264,0	295,4	250,8	253,3	277,2	245,7	304,1	270,6
	STV	<i>t.ha⁻¹</i>	2,8a	4,0b	4,6c	5,3e	5,3e	5,2e	5,2e	5,2e	5,3e	4,9d	5,7f	5,6f
		%	100,0	140,5	161,6	185,2	185,2	183,8	183,8	183,8	185,6	173,2	201,1	196,1
	HRA	<i>t.ha⁻¹</i>	3,4a	3,0a	6,2c	6,5c	6,5c	6,2c	6,1c	6,4c	6,3c	5,2b	6,8c	6,9c
		%	100,0	87,7	182,7	190,9	190,3	180,4	178,6	186,2	185,9	152,5	200,0	201,2
	VYS	<i>t.ha⁻¹</i>	0,8a	0,9b	1,8d	1,8d	2,0e	2,0e	1,9de	2,1e	2,1e	1,7c	2,1e	1,8cd
		%	100,0	122,4	242,1	239,5	257,9	268,4	252,6	269,7	276,3	226,3	271,1	234,2
	Průměr	<i>t.ha⁻¹</i>	2,53	3,06	4,46	4,67	5,01	5,02	4,76	4,92	5,03	4,59	5,32	4,97
		%	100,0	120,9	176,2	184,8	198,0	198,2	188,1	194,6	199,0	181,6	210,3	196,3

Tab.13b: Průměrný výnos **SLÁMY** ječmene v BVO [t.ha⁻¹]

sláma	stanice	jednotky	1.Nehnojen	2.CHLHN	3.N2P2K0	4.N2P2K1	5.N2P2K2	6.N2P2K3	7.N2P0K2	8.N2P1K2	9.N2P3K2	10.N1P1K1	11.N3P3K3	12.N3P3K3 nevápněno
	HOR	$t.ha^{-1}$	4,1	4,5	6,2	6,9	6,7	6,6	6,7	6,5	7,0	6,6	7,2	6,3
		%	100,0	109,9	151,9	169,9	165,9	162,2	165,4	160,5	171,9	162,7	178,3	155,3
	CHT	$t.ha^{-1}$	3,2	3,8	5,3	4,6	6,0	6,0	5,5	4,5	6,0	5,9	6,6	5,1
		%	100,0	117,9	167,0	145,0	188,1	189,0	172,0	142,1	189,0	184,6	208,5	158,8
	JAR	$t.ha^{-1}$	2,9	3,1	4,8	4,4	4,8	4,7	4,4	4,9	5,0	4,6	4,7	4,9
		%	100,0	108,4	167,5	155,2	169,2	165,0	152,4	172,7	175,2	160,8	165,0	169,9
	LIP	$t.ha^{-1}$	1,8	2,1	4,2	4,7	4,8	5,0	4,3	4,4	4,6	4,5	4,8	4,3
		%	100,0	113,7	229,0	254,1	262,3	275,4	234,4	241,0	249,7	247,0	261,2	236,1
	STV	$t.ha^{-1}$	2,4	2,9	3,5	4,1	4,2	4,3	4,1	4,2	4,2	3,3	4,4	4,5
		%	100,0	119,2	147,3	171,5	175,7	178,2	172,4	175,7	176,2	139,7	185,4	187,9
	HRA	$t.ha^{-1}$	2,6	2,1	4,8	4,2	4,5	4,6	4,0	4,6	4,3	3,4	5,1	4,9
		%	100,0	80,4	183,5	160,4	171,9	175,0	155,0	178,5	166,9	131,9	194,2	189,6
	VYS	$t.ha^{-1}$	0,8	1,2	1,8	1,7	1,6	1,7	2,0	1,8	2,0	1,4	2,1	1,9
		%	100,0	136,9	213,1	201,2	184,5	197,6	238,1	215,5	239,3	166,7	245,2	221,4
	Průměr	$t.ha^{-1}$	2,54	2,78	4,36	4,36	4,65	4,69	4,42	4,43	4,73	4,25	4,98	4,54
%		100,0	109,7	171,9	172,1	183,4	184,8	174,5	174,8	186,5	167,6	196,6	179,2	

Tab.14: Stupňování dávek živin - průměrný výnos **ječmene** a relat. srovnání v BVO [t.ha⁻¹]

produkt	var.	t.ha ⁻¹	%	var.	t.ha ⁻¹	%	var.	t.ha ⁻¹	%	var.	t.ha ⁻¹	%
Stupňované dávky všech živin				Stupňované dávky K			Stupňované dávky P					
zrno	1	2,53	100	3	4,46	100	7	4,76	100	11	5,32	100
	2	3,06	121	4	4,67	105	8	4,92	103	12	4,97	93
	10	4,59	182	5	5,01	112	5	5,01	105			
	5	5,01	198	6	5,02	113	9	5,03	105			
	11	5,32	210									
sláma	1	2,54	100	3	4,36	100	7	4,42	100	11	4,98	100
	2	2,78	110	4	4,36	100	8	4,43	100	12	4,54	91
	10	4,25	168	5	4,65	107	5	4,65	105			
	5	4,65	183	6	4,69	108	9	4,73	107			
	11	4,98	197									

4.5 Hodnocení technologických rozborů

Ve sklizeném zrnu byl zjištěn obsah N látek (tab.15), který je vypočítanou hodnotou z dusíku laboratorně stanoveného v sušině (N*6,25).

Tab.15: Zhodnocení obsahu N látek v zrna [%]

stanice		varianta hnojení											
		1.Nehnojeno	2.CHLHN	3.N2P2K0	4.N2P2K1	5.N2P2K2	6.N2P2K3	7.N2P0K2	8.N2P1K2	9.N2P3K2	10.N1P1K1	11.N3P3K3	12.N3P3K3
ŘVO	PJA	9,75	9,81	12,31	12,56	11,63	11,00	11,81	11,19	11,69	10,94	12,25	11,06
	UHO	10,50	10,69	13,56	13,69	13,69	13,19	13,50	13,81	13,50	12,69	14,00	13,69
	VER	10,50	10,88	12,19	12,00	11,63	11,75	12,00	12,25	11,44	11,31	12,63	11,75
	ŘVO	10,25	10,46	12,69	12,75	12,31	11,98	12,44	12,42	12,21	11,65	12,96	12,17
	%	100,0	102,0	123,8	124,4	120,1	116,9	121,3	121,3	119,1	113,6	126,4	118,7
BVO	HOR	11,00	10,69	12,75	12,56	12,94	12,13	13,13	12,50	12,56	11,44	13,00	13,31
	CHT	10,25	9,69	9,88	9,88	9,56	9,44	9,75	9,63	9,31	9,94	9,44	10,19
	JAR	10,31	10,38	14,44	13,88	11,63	11,69	12,44	13,75	13,19	12,50	15,69	16,19
	LIP	11,94	11,94	11,25	10,94	10,94	10,50	10,88	10,63	11,19	10,06	11,00	11,31
	STV	12,81	12,00	14,56	14,06	13,75	15,00	14,13	13,69	14,00	13,00	14,94	14,44
	HRA	10,69	11,25	11,63	11,50	11,56	11,25	11,13	11,00	11,50	10,94	11,69	12,19
	VYS	13,00	12,25	14,44	15,00	13,50	13,00	15,19	13,56	13,81	13,94	15,25	16,25
	BVO	11,43	11,17	12,71	12,54	11,98	11,86	12,38	12,11	12,22	11,69	13,00	13,41
	%	100,0	97,7	111,2	109,8	104,8	103,8	108,3	108,3	107,0	102,3	113,8	117,3

Obsah N látek byl podobný v nehnojené kontrole a hnojem hnojené variantě. Vyšší hodnoty byly zaznamenány v minerálně hnojených variantách. a stupňování dávek živin obsah N látek zvyšovalo až o 26 % v ŘVO a 17 % v BVO. Zvýšením obsahu N látek byl na minerálně hnojených variantách některých stanic v BVO i ŘVO překročen limit 12 %, stanovený normou ČSN 46 1100-5.

V tab. 16 jsou uvedeny hodnoty hmotnosti tisíce semen. V ŘVO se hmotnost tisíce semen při minerálním hnojení snižovala, při nejvyšší úrovni hnojení až o 11 %.. V BVO bylo naopak v minerálně hnojených variantách zaznamenáno zvýšení o 2 – 5 %.

Tab.16: Zhodnocení HTS [g]

stanice		varianta hnojení											
		1.Nehnojeno	2.CHLHN	3.N2P2K0	4.N2P2K1	5.N2P2K2	6.N2P2K3	7.N2P0K2	8.N2P1K2	9.N2P3K2	10.N1P1K1	11.N3P3K3	12.N3P3K3
ŘVO	PJA	48,68	48,89	45,29	46,38	45,05	47,11	44,40	44,87	44,72	47,26	42,71	48,55
	UHO	45,88	46,05	41,72	41,48	39,86	40,67	41,33	39,01	40,88	43,44	37,96	39,46
	VER	48,87	48,67	49,66	48,80	49,32	48,22	49,86	49,22	47,70	50,14	46,48	49,62
	Ø	47,8	47,9	45,6	45,6	44,7	45,3	45,2	44,4	44,4	46,9	42,4	45,9
	%	100,0	100,1	95,3	95,3	93,6	94,8	94,5	94,5	92,9	98,2	88,6	96,0
BVO	HOR	47,20	47,65	47,19	47,22	47,62	46,49	47,24	46,85	47,16	47,44	47,48	45,88
	CHT	42,58	44,30	45,71	45,63	46,25	47,36	46,45	45,91	46,13	46,38	45,80	45,89
	JAR	43,85	43,08	38,40	37,84	37,01	36,35	37,64	36,51	36,65	36,30	32,31	32,52
	LIP	40,17	37,88	45,66	45,16	43,88	44,60	46,02	43,84	46,35	44,96	45,99	46,14
	STV	49,07	50,39	52,20	50,85	52,86	52,69	51,51	52,47	52,17	50,09	52,94	52,08
	HRA	41,95	40,65	42,88	44,52	45,43	43,20	42,87	44,16	45,92	44,88	44,06	45,49
	VYS	35,86	38,34	38,68	40,75	42,28	42,27	39,57	41,87	42,32	41,07	40,43	39,17
	Ø	42,95	43,18	44,39	44,57	45,05	44,71	44,47	44,52	45,24	44,45	44,14	43,88
	%	100,0	100,5	103,3	103,8	104,9	104,1	103,5	103,5	105,3	103,5	102,8	102,2

4.6 Hodnocení půdních rozborů

Za účelem sledování změn agrochemických vlastností půdy se z orniční vrstvy každoročně po sklizni pokusné plodiny odebírají a analyzují půdní vzorky. V tabulce 17 jsou výsledky měření pH ve vzorcích půdy a v tabulce 18 jsou uvedeny výsledky půdních rozborů po sklizni 2018 ze všech stanovišť v ŘVO a BVO.

Hodnota pH se příliš nelišila mezi variantami v ŘVO. V BVO byly hodnoty pH výrazně nižší u nehnojené kontroly a u varianty N3P3K3 bez vápnění.

Tab.17: Hodnota pH půdy po sklizni 2019

Var.	půdní reakce pH/CaCl ₂											
	BVO								ŘVO			
	HOR	CHT	JAR	LIP	STV	HRA	VYS	BVO	PJA	UHO	VER	ŘVO
1.Nehnojeno	5,5	5,4	5,6	5,4	5,8	5,5	5,3	5,5	5,9	6,7	6,8	6,5
2.CHLHN	6,3	6,2	6,6	6,1	6,1	6,4	6,2	6,3	6,5	6,8	7,1	6,8
3.N2P2K0	6,1	6,3	6,2	6	6,3	6,5	5,8	6,2	5,8	6,6	6,7	6,4
4.N2P2K1	6,2	6,3	6,4	6,1	5,5	6,2	5,9	6,1	6,1	6,7	6,7	6,5
5.N2P2K2	6,2	6,1	6,5	6,1	5,9	6,1	6	6,1	6	6,6	6,1	6,2
6.N2P2K3	6,3	6,2	6,4	6,2	6	6,3	6	6,2	5,8	6,6	6,7	6,4
7.N2P0K2	6,2	6,1	6,4	6	5,8	6,4	5,8	6,1	5,8	6,4	6,6	6,3
8.N2P1K2	6,2	6,1	6,3	6,2	5,9	6,3	6	6,1	5,9	6,4	6,5	6,3
9.N2P3K2	6,1	6,2	6,5	6	5,9	6,3	6,3	6,2	5,7	6,3	5,9	6,0
10.N1P1K1	6,3	6,2	6,5	6,1	6,2	6,4	6	6,2	6	6,5	6,6	6,4
11.N3P3K3	6,2	6,1	6,2	5,9	6,1	6	5,6	6,0	5,8	6,4	6,1	6,1
12.N3P3K3	4,7	5,2	5,2	5,3	5,1	5,5	4,5	5,1	5,8	6,6	6,5	6,3

Tab.18: Výsledky agrochemických rozborů půdy po sklizni 2019

Var.	Obsah fosforu ve výluhu Mehlich III [mg.kg ⁻¹]											
	BVO								ŘVO			
	HOR	CHT	JAR	LIP	STV	HRA	VYS	Ø	PJA	UHO	VER	Ø
1.Nehnojeno	40	60	66	72	58	77	49	60	60	54	57	57
2.CHLHN	56	70	106	67	54	85	58	71	89	66	84	80
3.N2P2K0	82	88	158	95	89	107	75	99	109	111	136	119
4.N2P2K1	75	103	144	97	60	119	70	95	99	108	127	111
5.N2P2K2	80	107	160	101	82	110	88	104	105	112	99	105
6.N2P2K3	85	94	147	109	91	107	93	104	103	114	97	105
7.N2P0K2	51	68	102	70	79	90	65	75	71	67	105	81
8.N2P1K2	76	85	142	83	82	101	85	93	108	89	113	103
9.N2P3K2	100	130	215	127	119	123	119	133	136	136	120	131
10.N1P1K1	61	91	149	110	85	109	86	99	89	90	118	99
11.N3P3K3	102	134	220	147	108	136	130	140	119	149	188	152
12.N3P3K3	162	160	223	138	121	127	224	165	108	109	114	110

Var.	Obsah draslíku ve výluhu Mehlich III [mg.kg ⁻¹]											
	BVO								ŘVO			
	HOR	CHT	JAR	LIP	STV	HRA	VYS	Ø	PJA	UHO	VER	Ø
1.Nehnojeno	99	104	150	87	76	102	79	100	71	202	108	127
2.CHLHN	103	119	171	80	77	106	106	109	108	245	145	166
3.N2P2K0	116	151	203	93	91	89	99	120	83	242	164	163
4.N2P2K1	169	215	203	105	154	121	115	155	117	275	158	183
5.N2P2K2	163	211	253	153	122	148	213	180	155	314	140	203
6.N2P2K3	221	243	324	231	152	203	233	230	208	446	177	277
7.N2P0K2	171	210	257	177	124	154	188	183	167	357	200	241
8.N2P1K2	170	206	272	157	145	148	166	181	176	326	192	231
9.N2P3K2	156	199	253	137	126	134	161	167	137	326	131	198
10.N1P1K1	141	191	215	121	134	150	164	159	115	280	161	185
11.N3P3K3	240	243	312	229	154	211	324	245	193	400	290	294
12.N3P3K3	274	277	350	173	166	171	273	241	138	327	181	215

Tab.18: Výsledky agrochemických rozborů půdy po sklizni 2019

Var.	Obsah hořčíku ve výluhu Mehlich III [mg.kg ⁻¹]											
	BVO								ŘVO			
	HOR	CHT	JAR	LIP	STV	HRA	VYS	Ø	PJA	UHO	VER	Ø
1.Nehnojeno	153	151	204	88	144	83	130	136	115	132	117	121
2.CHLHN	172	241	197	132	174	135	148	171	197	141	148	162
3.N2P2K0	187	267	198	146	193	147	131	181	191	138	174	168
4.N2P2K1	207	248	179	142	166	146	157	178	206	155	166	176
5.N2P2K2	184	236	176	141	177	139	148	172	172	149	114	145
6.N2P2K3	158	225	180	140	165	168	113	164	156	136	120	137
7.N2P0K2	179	241	181	127	180	180	112	171	168	169	175	171
8.N2P1K2	168	234	179	127	187	157	117	167	175	149	176	167
9.N2P3K2	169	232	178	125	183	147	139	168	169	155	117	147
10.N1P1K1	186	237	193	129	198	150	119	173	185	135	126	149
11.N3P3K3	175	231	171	141	196	173	125	173	178	151	166	165
12.N3P3K3	128	154	195	96	146	116	94	133	192	143	149	161

Var.	Obsah vápníku ve výluhu Mehlich III [mg.kg ⁻¹]											
	BVO								ŘVO			
	HOR	CHT	JAR	LIP	STV	HRA	VYS	Ø	PJA	UHO	VER	Ø
1.Nehnojeno	1390	1060	2310	1410	1490	1420	1510	1513	1500	3020	2980	2500
2.CHLHN	1540	1450	2960	1810	1630	1640	1990	1860	1780	3270	3270	2773
3.N2P2K0	1670	1840	3080	1890	1870	1790	1870	2001	1520	3010	3260	2597
4.N2P2K1	1900	1630	2910	1640	1410	1830	1860	1883	1740	3080	3160	2660
5.N2P2K2	1700	1390	3010	1670	1520	1520	1960	1824	1540	2960	2850	2450
6.N2P2K3	1570	1500	2840	1670	1410	1570	1820	1769	1510	3040	3000	2517
7.N2P0K2	1760	1400	2880	1650	1540	1660	1790	1811	1440	2270	3120	2277
8.N2P1K2	1650	1510	2750	1770	1560	1620	1900	1823	1580	2320	3060	2320
9.N2P3K2	1570	1550	3210	1570	1600	1710	1990	1886	1550	2320	2700	2190
10.N1P1K1	1680	1570	2990	1690	1650	1760	1910	1893	1600	2490	2870	2320
11.N3P3K3	1710	1470	2810	1660	1580	1560	1730	1789	1530	2520	2790	2280
12.N3P3K3	1120	1140	2270	1460	1300	1310	1110	1387	1530	2560	2880	2323

Stupňování intenzity hnojení výrazně zvyšovalo obsah přístupného P a K v půdě v BVO i ŘVO (tab.19 a 20). Nárůst obsahu přístupného P a K v ŘVO (tab.19) je jednoznačně patrný při stupňování všech živin i při stupňování jen těchto dvou živin. Obsahu P a K hodnoceného jako „dobrý“ bylo na většině stanic dosaženo při hnojení na úrovni N1P1K1. Obsah Mg byl na stanicích Horažďovice, Chrástava a Jaroměřice i bez hnojení na úrovni hodnocené jako „dobrý“. Na ostatních stanicích byl obsah Mg zvyšován hnojením, ale nejvyšší dávka hnojení bez vápnění snižovala obsah Mg na stanicích v BVO.

Tab.19: ŘVO – obsah přístupného P, K a půdní reakce po sklizni 2019 [mg.kg⁻¹]

výměnná půdní reakce		Stupňované dávky všech živin - P		Stupňované dávky P		Stupňované dávky všech živin - K		Stupňované dávky K	
varianta	pH	varianta	mg.kg ⁻¹	varianta	mg.kg ⁻¹	varianta	mg.kg ⁻¹	varianta	mg.kg ⁻¹
1.Nehnojeno	6,8	1.Nehnojeno	57	7.N2P0K2	81	1.Nehnojeno	127	3.N2P2K0	163
2.CHLHN	7	2.CHLHN	80	8.N2P1K2	103	2.CHLHN	166	4.N2P2K1	183
10.N1P1K1	6,6	10.N1P1K1	99	5.N2P2K2	105	10.N1P1K1	185	5.N2P2K2	203
5.N2P2K2	6,4	5.N2P2K2	105	9.N2P3K2	131	5.N2P2K2	203	6.N2P2K3	277
11.N3P3K3	6,3	11.N3P3K3	152			11.N3P3K3	294		

Tab.20: BVO – obsah přístupného P, K a půdní reakce po sklizni 2019 [mg.kg⁻¹]

výměnná půdní reakce		Stupňované dávky všech živin - P		Stupňované dávky P		Stupňované dávky všech živin - K		Stupňované dávky K	
varianta	pH	varianta	mg.kg ⁻¹	varianta	mg.kg ⁻¹	varianta	mg.kg ⁻¹	varianta	mg.kg ⁻¹
1.Nehnojeno	5,5	1.Nehnojeno	60	7.N2P0K2	75	1.Nehnojeno	100	3.N2P2K0	120
2.CHLHN	6,3	2.CHLHN	71	8.N2P1K2	93	2.CHLHN	109	4.N2P2K1	155
10.N1P1K1	6,2	10.N1P1K1	99	5.N2P2K2	104	10.N1P1K1	159	5.N2P2K2	180
5.N2P2K2	6,1	5.N2P2K2	104	9.N2P3K2	133	5.N2P2K2	180	6.N2P2K3	230
11.N3P3K3	6	11.N3P3K3	140			11.N3P3K3	245		

4.7 Bilance živin

K udržení půdní úrodnosti je třeba, aby vstupy a výstupy živin byly v rovnováze. Výpočet bilance představuje prostou bilanci, která je rozdílem mezi množstvím dodaných živin hnojením a odebraných sklizní pšenice ozimou. Bilanci základních živin v ŘVO uvádí tab.21.

Tab.21: Bilance živin v roce 2019 v ŘVO [kg.ha⁻¹]

živiny	varianta											
	1.Nehnojeno	2.CHLHN	3.N2P2K0	4.N2P2K1	5.N2P2K2	6.N2P2K3	7.N2P0K2	8.N2P1K2	9.N2P3K2	10.N1P1K1	11.N3P3K3	12.N3P3K312 každoročně
P. Jakartice												
N	-67,4	-86,4	-84,2	-98,7	-93,8	-106,1	-82,7	-79,8	-96,0	-87,4	-69,9	-72,3
P	-14,4	-19,6	-0,7	0,5	-3,2	-5,5	-24,6	-13,3	23,0	-11,5	24,5	1,2
K	-21,4	-32,8	-37,1	-7,6	24,7	87,5	25,1	22,4	22,0	-11,9	76,2	20,7
Uh. Ostroh												
N	-81,0	-91,6	-78,4	-72,5	-92,9	-84,2	-85,6	-88,6	-87,7	-91,9	-81,9	-90,2
P	-20,6	-23,2	-0,4	2,3	-0,7	1,7	-25,5	-12,3	23,3	-11,4	23,0	-1,7
K	-31,5	-34,0	-35,1	1,5	27,3	93,5	30,6	25,3	29,0	-2,4	94,4	29,0
Věrovany												
N	-39,3	-47,3	-13,2	-37,5	-19,0	-5,5	-6,4	-21,6	-18,8	-26,6	-3,3	-16,5
P	-11,1	-14,8	10,9	4,6	8,6	11,1	-13,6	-5,7	34,5	-2,3	35,2	9,4
K	-14,1	-13,6	-16,7	12,7	46,6	113,5	47,3	47,8	47,1	14,8	116,6	47,4
Průměrná bilance ŘVO												
N	-63	-75	-59	-70	-69	-65	-58	-63	-67	-69	-52	-60
P	-15	-19	3	2	2	2	-21	-10	27	-8	28	3
K	-22	-27	-30	2	33	98	34	32	33	0	96	32

Průměrná bilance dusíku je u všech variant v ŘVO záporná a dosahuje podobné úrovně u všech variant (tab. 22). Nejvyšší hodnota záporné bilance byla zjištěna u hnojem hnojené varianty. Dusík z předchozí aplikace zvýšil výnos, odběr živin a tím zdánlivě prohloubil negativní bilanci. S rostoucí dávkou NPK se hodnota negativní bilance snižovala. Vyrovnané bilance P bylo dosaženo při úrovni hnojení P2, u draslíku byla bilance vyrovnaná na úrovni K1. Negativní bilance draslíku se snižovala s rostoucí dávkou NPK.

I když je roční bilance záporná, pozorované hodnoty bilance mohou být do značné míry vyrovnány vstupy živin v hnoji a minerálních hnojivech, které jsou aplikovány k ostatním plodinám v rámci osevního postupu.

Tab.22: Průměrná bilance živin podle stupňovaných dávek v ŘVO [kg.ha⁻¹]

varianta	N	P	K	varianta	P	varianta	K
1.Nehnojeno	-63	-15	-22	7.N2P0K2	-21	3.N2P2K0	-30
2.CHL.HN.	-75	-19	-27	8.N2P1K2	-10	4.N2P2K1	2
10.N1P1K1	-69	-8	0	5.N2P2K2	2	5.N2P2K2	33
5.N2P2K2	-69	2	33	9.N2P3K2	27	6.N2P2K3	98
11.N3P3K3	-52	28	96				

V tab. 23 jsou uvedeny hodnoty bilance živin na stanicích v BVO. Hodnoty bilance dusíku byly u většiny variant na všech stanicích záporné, bilance K byla záporná u variant, které nebyly hnojeny draslíkem v minerální formě. Kladná bilance P byla zaznamenána ve variantách hnojení s dávkou P od úrovně P2.

Tab.23: Bilance živin v roce 2019 v BVO [kg.ha⁻¹]

živiny	varianty											
	1.Nehnojeno	2.CHLHN	3.N2P2K0	4.N2P2K1	5.N2P2K2	6.N2P2K3	7.N2P0K2	8.N2P1K2	9.N2P3K2	10.N1P1K1	11.N3P3K3	12.N3P3K3 nevápněno
Horažďovice												
N	-62,7	-75,3	-44,0	-49,2	-65,1	-47,5	-54,2	-52,4	-56,7	-58,1	-54,3	-42,7
P	-16,4	-18,3	8,0	6,9	3,7	5,3	-18,4	-7,6	31,8	-8,3	31,4	35,3
K	-20,1	-21,5	-23,1	8,2	36,0	104,9	41,5	39,4	37,9	7,2	105,6	105,4
Chrastava												
N	-57,8	-67,6	-32,2	-31,5	-44,1	-42,4	-38,0	-37,9	-43,0	-62,6	-33,0	-31,3
P	-12,5	-16,7	6,6	6,5	5,0	4,5	-20,4	-7,1	29,7	-6,8	25,3	29,0
K	-18,0	-22,3	-27,4	2,3	32,5	98,0	32,8	30,0	29,4	2,1	92,8	96,3
Jaroměřice												
N	-50,3	-55,4	-43,8	-37,4	-33,0	-47,6	-35,0	-46,4	-49,6	-51,8	-40,7	-39,6
P	-13,1	-16,4	2,9	4,2	5,1	5,5	-19,6	-9,9	26,8	-10,1	27,3	29,1
K	-23,9	-26,6	-34,1	-0,2	31,1	94,0	29,4	27,7	29,9	0,6	96,8	98,0
Lípa												
N	-41,8	-48,9	-22,5	-28,9	-34,8	-40,1	-28,7	-27,0	-39,0	-40,6	-27,1	-20,8
P	-12,4	-15,8	3,8	2,1	1,4	-0,7	-22,3	-8,4	25,9	-9,9	24,3	29,6
K	-12,9	-15,6	-21,5	7,9	40,5	104,7	41,3	41,0	40,1	8,4	102,0	105,1
Staňkov												
N	-61,0	-76,4	-48,0	-68,6	-65,2	-69,7	-67,7	-60,0	-68,3	-64,7	-64,0	-58,5
P	-12,8	-16,6	8,1	5,1	6,1	6,5	-20,1	-6,8	31,0	-6,8	29,8	32,6
K	-18,8	-20,3	-25,3	4,9	37,0	103,4	38,0	35,7	34,7	7,3	105,9	105,3
Svitavy												
N	-63,6	-57,1	-59,8	-62,0	-60,2	-51,6	-48,8	-54,9	-56,7	-51,5	-51,0	-55,4
P	-16,9	-15,8	-0,9	-0,9	-0,1	1,2	-24,2	-13,5	25,6	-9,6	23,7	24,8
K	-18,4	-15,9	-28,2	3,2	36,9	103,9	37,2	37,8	37,6	7,9	102,2	102,5
Vysoká												
N	-18,7	-21,5	11,9	11,5	15,9	15,4	7,5	13,6	7,8	-0,5	24,4	25,8
P	-4,9	-5,9	17,7	18,1	18,2	18,3	-8,1	4,8	42,9	5,7	44,6	45,8
K	-10,8	-12,2	-14,2	17,9	50,1	115,7	49,5	50,1	48,3	17,5	117,6	118,1
Průměrná bilance BVO												
N	-51	-57	-34	-38	-41	-41	-38	-38	-44	-47	-35	-32
P	-13	-15	7	6	6	6	-19	-7	31	-7	29	32
K	-18	-19	-25	6	38	104	39	37	37	7	103	104

V tab. 24 jsou uvedeny hodnoty bilance při stupňovaných dávkách živin. Podobně jako v ŘVO byla záporná hodnota bilance zvyšována aplikací hnoje k předplodinám a snižována stupňováním dávky NPK. Stejně jako v ŘVO bylo vyrovnané bilance P dosaženo při úrovni hnojení P2, u draslíku byla bilance vyrovnaná na úrovni K1.

Tab.24: Průměrná bilance živin podle stupňovaných dávek v BVO [kg.ha⁻¹]

varianta	N	P	K	varianta	P	varianta	K
1. Nehnojeno	-51	-13	-18	7.N2P0K2	-19	3.N2P2K0	-25
2. CHLHN	-57	-15	-19	8.N2P1K2	-7	4.N2P2K1	6
10.N1P1K1	-47	-7	7	5.N2P2K2	6	5.N2P2K2	38
5.N2P2K2	-41	6	38	9.N2P3K2	31	6.N2P2K3	104
11.N3P3K3	-35	29	103				

Srovnání bilance mezi BVO a ŘVO ukazuje, že záporná hodnota bilance dusíku je větší v ŘVO. To je dáno vyššími výnosy a tedy i vyšším odběrem dusíku v ŘVO (tab. 25). U ostatních živin byly hodnoty odběru v ŘVO a BVO zhruba srovnatelné.

Tab.25: Porovnání průměrné bilance živin v BVO a ŘVO [kg.ha⁻¹]

varianta	N		P		K	
	BVO	ŘVO	BVO	ŘVO	BVO	ŘVO
1.Nehnojeno	-51	-63	-13	-15	-18	-22
2.CHLHN	-57	-75	-15	-19	-19	-27
3.N2P2K0	-34	-59	7	3	-25	-30
4.N2P2K1	-38	-70	6	2	6	2
5.N2P2K2	-41	-69	6	2	38	33
6.N2P2K3	-41	-65	6	2	104	98
7.N2P0K2	-38	-58	-19	-21	39	34
8.N2P1K2	-38	-63	-7	-10	37	32
9.N2P3K2	-44	-67	31	27	37	33
10.N1P1K1	-47	-69	-7	-8	7	0
11.N3P3K3	-35	-52	29	28	103	96
12.N3P3K3	-32	-60	32	3	104	32

5 ZÁVĚR

Výnos zrna i slámy ječmene byl na většině stanic zvyšován hnojením hnojem a další nárůst výnosu byl pozorován při všech kombinacích organického hnojení s minerálním. Nejvyšší výnos byl dosažen v BVO při hnojení na úrovni N2P2K2, v ŘVO při N1P1K1. Nejvyšší dávka, především bez vápnění, na některých stanicích snižovala výnos, nejspíše v důsledku snížení hodnoty pH při této variantě hnojení.

Hodnota pH se příliš nelišila mezi variantami v ŘVO. V BVO byly hodnoty pH výrazně nižší v nehnojené kontrole a ve variantě N3P3K3 bez vápnění, což je způsobeno poklesem obsahu Ca v důsledku jeho stálého a nedoplňovaného odběru.

Stupňování intenzity hnojení výrazně zvyšovalo obsah přístupného P a K v půdě v ŘVO i BVO. Obsahu P a K hodnoceného jako „dobrý“ bylo na většině stanic dosaženo při hnojení na úrovni N1P1K1.

Bilance dusíku byla v obou výrobních oblastech záporná. Rostoucí dávky dusíku zvyšovaly jeho odběr a proto se hodnota bilance s rostoucími vstupy dusíku měnila jen omezeně. Bilance P byla v obou výrobních oblastech kladná při dávkách P převyšujících úroveň hnojení N2P2K2, bilance draslíku při dávkách K vyšších než N1P1K1. Pozorované hodnoty bilance však mohou být do značné míry vyrovnány vstupy živin v hnoji a minerálních hnojivech, které jsou aplikovány k ostatním plodinám v rámci osevního postupu.